

portal

El fracàs de l'Estat espanyol i la revolta catalana

Jordi Salvador

Diputat d'Esquerra Republicana al Congrés

jsalvador@congreso.es

La revolta catalana té multitud de causes. Possiblement falta perspectiva històrica per poder-la valorar. Però el que sí que podem afirmar és que els fets dels darrers anys trenquen el mite que el catalanisme revolucionari té una base burgesa i exclusivament identitària. La burgesia catalana omple el Liceu o el Palau de la Música, però mai els carrers. Els centenars de milers de catalans i catalanes que han entrat al que anomenem «procés» són gent del carrer, de classes treballadores en un sentit ampli del terme —incloent-hi, com no pot ser d'una altra manera als autònoms, els petits i mitjans empresaris... La revolta catalana és eminentment popular i contra un Estat recentralitzador que té les principals institucions deslegitimades. No hi ha cap credibilitat en la independència judicial, la monarquia, el finançament autonòmic, el sistema financer, el model econòmic, la disbauxa en les inversions en infraestructures, la cobdícia de les grans empreses quasi monopolistes, la corrupció sistèmica...

Una àmplia part de la població catalana veu el regne d'Espanya com un llast en matèria econòmica, social

i en drets civils o democràtics. Un Estat on el Partit Popular té majoria absoluta al Senat i majoria al Congrés i un PSOE a la deriva que ja no és vist com a interlocutor ni referent vàlid. En aquest context l'independentisme esdevé un projecte il·lusionant i trencador. Les claus de l'èxit les trobem en un discurs catalanista clarament incloent, que uneix millor que mai els drets socials amb els drets nacionals. Això és el que més ha desconcertat l'esquerra espanyola —i a part de la catalana i la intel·lectualitat elitista. No s'adonen que el que passa a Catalunya és un símptoma clar de l'esgotament dels catalanismes que aspiraven a canviar l'Estat i alhora el fracàs absolut del nacionalisme espanyol i els seus governs de dretes i d'esquerres de construir un Estat amb un sentiment patriòtic comú.

Una bona part del catalanisme popular i hegemònic ja no veu un interlocutor a l'Estat espanyol amb qui caminar plegats cap a un federalisme. De fet, el federalisme ha estat utilitzat com un concepte buit de significat, sense un programa seriós i il·lusionant. Ha estat més una reacció, un antídote per combatre a la

desesperada l'independentisme, que una alternativa creïble.

Amb aquesta realitat, les forces catalanistes i progressistes amb quines forces polítiques poden establir relacions basades en el reconeixement de Catalunya com a nació? Una part molt important de la Catalunya popular no pot esperar una més que improbable majoria absoluta de l'entorn de Podem al Congrés, amb un retorn a la idea de canviar Espanya i que xocaria contra el mateix mur on vam impactar de manera reiterada al llarg del segle XX.

El catalanisme hegemònic actual té pressa, perquè ja fa massa anys que ha denunciat el seu malestar profund. Té la seva pròpia ruta, amb una classe treballadora que no accepta ni la gran burgesia catalana, ni l'Estat espanyol dels oligopolis, ni la negació constant de la seva existència, en qualitat de poble que vol ser i decidir. I tot això, malgrat la paradoxa d'haver de fer part del camí amb una part de l'antiga CiU, tot pensant en un objectiu comú superior: la República catalana, com a una gran oportunitat de canvi real. ■